

BŪSTO EKO DRAUDIMO TAISYKLĖS NR. 063

(2012-12-19 redakcija, galioja nuo 2013-02-02)

I DALIS BENDROSIOS SĄLYGOS

1. Bendrosios sąvokos

- 1.1. *Draudikas* – AB “Lietuvos draudimas”.
- 1.2. *Draudėjas* – asmuo, kuris kreipėsi į draudiką dėl draudimo sutarties sudarymo ar kuriam draudikas pasiūlė sudaryti draudimo sutartį, arba kuris sudarė draudimo sutartį su draudiku.
- 1.3. *Draudimo sutartis* – sutartis, kurios šalys yra draudikas ir draudėjas. Draudėjas draudimo sutartimi įsipareigoja mokėti draudikui draudimo įmokas. Draudikas draudimo sutartimi įsipareigoja sumokėti draudėjui, draudimo sutartyje nurodytam naudos gavėjui ar trečiajam asmeniui, kurio naudai sudaryta draudimo sutartis, draudimo sutartyje nustatytą draudimo išmoką, apskaičiuotą draudimo sutartyje nustatyta tvarka, jeigu įvyksta draudimo sutartyje nustatytas draudžiamasis įvykis. Draudimo sutartį sudaro šios draudimo taisyklės, prašymas sudaryti draudimo sutartį (jeigu jis buvo pateiktas), draudimo liudijimas, draudimo liudijime nurodytais atvejais numeruoti draudimo sutarties priedai.
- 1.4. *Draudimo taisyklės* (toliau – Taisyklės) draudimo sutarties standartinės sąlygos, kurios yra neatskiriama draudimo sutarties dalis. Taisyklės sudaro:
 - 1.4.1. I dalis Bendrosios sąlygos;
 - 1.4.2. II dalis Draudimo sąlygos;
 - 1.4.3. III dalis Draudimo apsaugos papildoma sąlyga Nr. 063-1. Civilinės atsakomybės draudimas.Draudikas ir draudėjas susitaria, kurios iš Draudimo sąlygų, Draudimo apsaugos papildomų sąlygų bei priedų, lentelių bus taikomos draudimo sutarčiai ir jas nurodo draudimo liudijime.
- 1.5. *Prašymas sudaryti draudimo sutartį* (toliau – Prašymas) – draudiko nustatytos formos rašytinis dokumentas, kuriuo išreiškiamas ketinimas sudaryti draudimo sutartį su draudiku ir kuriuo draudikui suteikiama informacija apie aplinkybes, turinčias įtakos draudimo rizikai.
- 1.6. *Draudimo liudijimas* – draudiko išduodamas dokumentas, patvirtinantis draudimo sutarties sudarymą.
- 1.7. *Draudimo rizika* – draudimo objektui gresiantis tikėtinas pavojus.
- 1.8. *Naudos gavėjas* – draudimo sutartyje nurodytas asmuo arba draudėju, o draudimo sutartyje nustatytais atvejais ir apdrausčiojo paskirtas asmuo, turintis teisę gauti draudimo išmoką.
- 1.9. *Trečiasis asmuo* – asmuo, nesusijęs draudimo santykiais su draudiku ir draudėju pagal šių Taisyklių pagrindą sudarytą draudimo sutartį. Trečiuoju asmeniu nelaikomas asmuo, susijęs su draudiku ar draudėju darbo ar civiliniais sutartiniais santykiais; esantis draudėjo šeimos nariu ir su draudėju bendrą ūkį vedantis asmuo.
- 1.10. *Su draudėju susiję asmenys* – draudėjo darbuotojai ir asmenys, kuriems draudėjas pavedė ar kitaip teisėtai patikėjo saugoti draudimo objektą, rūpintis juo, kiti įstatymų nustatyta tvarka įgalioti atstovai.
- 1.11. *Draudimo suma* – draudimo sutartyje nurodyta arba Taisyklių Draudimo sąlygose ir/arba Draudimo apsaugos papildomose sąlygose nustatyta tvarka apskaičiuota pinigų suma, kurios neviršydamas draudikas atlygina draudžiamąjį įvykio metu patirtus nuostolius.
- 1.12. *Draudimo vertė* – draudžiamų turinių interesų vertė, kuri išreiškiama pinigais bei nustatoma draudimo sutartyje numatytu būdu.
- 1.13. *Besaūglinė išskaita (frančizė)* – suma, kuria kiekvieno draudžiamąjį įvykio atveju draudikas mažina mokėtiną draudimo išmoką, išskyrus atvejus, nurodytus Taisyklių Draudimo sąlygose ir/arba Draudimo apsaugos papildomose sąlygose.
- 1.14. *Draudimo objektas* – apdrausti turiniai interesai, apibrėžiami draudimo sutartyje.
- 1.15. *Draudžiamasis įvykis* – draudimo sutartyje nurodytas atsitikimas, kuriam įvykus draudikas privalo mokėti draudimo išmoką.
- 1.16. *Nedraudžiamasis įvykis* – draudimo sutartyje ir/ar įstatymuose nurodytas atsitikimas, kuriam įvykus draudikas nemoka draudimo išmokos.
- 1.17. *Žala* – turto sunaikinimas, sugadinimas, praradimas, asmens sužalojimas ar gyvybės atėmimas ir dėl to patirtos išlaidos (tiesioginiai nuostoliai) dėl draudimo sutartyje nurodytų draudžiamųjų įvykių. Taisyklių Draudimo sąlygose ir/arba Draudimo apsaugos papildomose sąlygose atsižvelgiant į draudimo objektą, žala gali būti apibrėžiama kitaip.
- 1.18. *Nuostoliai* – patirtos žalos piniginė išraiška.

- 1.19. *Subrogacija* (draudiko regresinio reikalavimo teisė) – draudiko teisė reikalauti išmokėtų sumų iš atsakingo už padarytą žalą asmens.
- 1.20. *Sistema* – kompiuteriai (elektroninės skaičiavimo mašinos), kitokia skaičiavimo, elektroninė ir/ar mechaninė įranga, kuri yra prijungta prie kompiuterio, kompiuterio aparatinė dalis, programinė įranga, elektroniniai duomenų apdorojimo įrenginiai ir visa kita, kieno darbas visiškai ar iš dalies priklauso nuo integroscheminės sistemos (integruotų schemų bei mikrokontrolerių).

2. Draudėjo, draudiko ir naudos gavėjo teisės ir pareigos

- 2.1. Prieš sudarydamas draudimo sutartį, draudėjas turi teisę:
 - 2.1.1. susipažinti su Taisyklėmis ir gauti iš draudiko jų kopiją;
 - 2.1.2. pateikti Prašymą.
- 2.2. Prieš sudarydamas draudimo sutartį, draudėjas privalo:
 - 2.2.1. suteikti draudikui visą žinomą informaciją apie aplinkybes, galinčias turėti esminės įtakos draudimo rizikai. Esminės aplinkybės, apie kurias draudėjas privalo informuoti draudiką, nurodomos Taisyklėse, Prašyme arba draudiko raštu pareikalaujamos jį apie jas informuoti;
 - 2.2.2. draudiko reikalavimu, užpildyti Prašymą;
 - 2.2.3. pranešti draudikui apie visas draudžiamo objekto tų pačių rizikų draudimo sutartis ir jų sąlygas (draudimo sumas, draudimo objektus bei draudžiamuosius įvykius), sudarytas su kitais draudikais;
 - 2.2.4. sudaryti sąlygas draudikui apžiūrėti (įvertinti) ketinamą drausti turtą ir/ar turtinę riziką.
- 2.3. Prieš sudarydamas draudimo sutartį, draudikas turi teisę:
 - 2.3.1. reikalauti iš draudėjo visos informacijos, reikalingos draudimo rizikai įvertinti;
 - 2.3.2. apžiūrėti (įvertinti) ketinamą drausti turtą ir/ar turtinę riziką, savo lėšomis paskirti ekspertizę jo vertei nustatyti;
 - 2.3.3. atsisakyti sudaryti draudimo sutartį, nenurodydamas priežasčių.
- 2.4. Prieš sudarydamas draudimo sutartį, draudikas privalo:
 - 2.4.1. supažindinti draudėją su Taisyklėmis ir įteikti jų kopiją;
 - 2.4.2. neatskleisti informacijos, gautos apie draudėją, apdraustą asmenį ar naudos gavėją bei kitos draudimo sutartyje nustatytos konfidencialios informacijos, išskyrus įstatymų nustatytas išimtis. Ši draudiko pareiga lieka ir draudimo sutarties galiojimo metu bei sutarčiai pasibaigus.
- 2.5. Draudimo sutarties galiojimo metu draudėjas turi teisę:
 - 2.5.1. reikalauti draudiko padidinti arba sumažinti draudimo sumą, jei jos dydis nurodomas draudimo sutartyje;
 - 2.5.2. pakeisti draudimo sutartyje nurodytą naudos gavėją (išskyrus įstatymuose ir/ar draudimo sutartyje nustatytas išimtis);
 - 2.5.3. įstatymuose ir/ar draudimo sutartyje nustatytais atvejais prašyti draudiko nutraukti, pakeisti draudimo sutartį;
 - 2.5.4. draudžiamojo įvykio atveju, reikalauti, kad draudikas įstatymuose ir/ar draudimo sutartyje nustatyta tvarka išmokėtų draudimo išmoką;
 - 2.5.5. įstatymuose nustatyta tvarka gauti informaciją apie draudžiamojo įvykio tyrimo eigą;
 - 2.5.6. susipažinti su draudiko tvarkomais savo asmens duomenimis ir reikalauti ištaisyti neišsamius, neteisingus, netikslus savo asmens duomenis ar pareikšti teisiškai pagrįstą nesutikimą kad būtų tvarkomi jo asmens duomenys.
- 2.6. Draudimo sutarties galiojimo metu draudėjas privalo:
 - 2.6.1. suteikti galimybę draudikui ar jo įgaliotam atstovui įvertinti, ar draudėjas laikosi draudimo sutartyje nustatytų sąlygų;
 - 2.6.2. suteikti galimybę draudikui ar jo įgaliotam atstovui patikrinti, ar draudėjas laikosi reikalavimų sumažinti draudžiamąją riziką, jei dėl to šalis susitarė sudarydamas draudimo sutartį ar jos galiojimo metu ir tai nurodė draudimo sutartyje ar jei to reikalauja įstatymai;
 - 2.6.3. laiku mokėti draudimo įmokas;
 - 2.6.4. pasikeitus draudimo rizikai (padidėjus arba sumažėjus) per 3 darbo dienas apie tai raštu informuoti draudiką. Draudimo rizikos pasikeitimo atvejai yra nurodomi Taisyklių Draudimo sąlygose ir/arba Draudimo apsaugos papildomose sąlygose;
 - 2.6.5. pranešti draudikui apie visas draudžiamo objekto tų pačių rizikų draudimo sutartis ir jų sąlygas (draudimo sumas, draudimo objektus bei draudžiamuosius įvykius), sudarytas su kitais draudikais, ne vėliau kaip per 10 kalendorinių dienų po draudimo sutarties su kitu draudikui sudarymu;
 - 2.6.6. pasikeitus draudimo sutartyje nurodytam draudėjo buveinės adresu, per 3 darbo dienas apie tai raštu informuoti draudiką.
 - 2.6.7. Atsitikus draudžiamajam įvykiui draudėjas privalo:
 - a) imtis visų protingų ir prieinamų priemonių stengiantis sumažinti nuostolių dydį;
 - b) apie draudžiamąjį įvykį, nedelsdamas pranešti kompetentingoms institucijoms (apie vagystę ar autoįvykį – policijai, gaisrą – priešgaisrinės saugos tarnybai, komunikacijų avariją – avarinei tarnybai, sprogimą – policijai ir avarinei tarnybai ir t.t.);
 - c) per 1 parą (poilsio ir švenčių dienos neskaiciuojamos) pranešti draudikui ar jo atstovui apie draudžiamąjį įvykį ir suteikti jam išsamią informaciją apie visas draudėjui žinomas tokio įvykio aplinkybes.

- bes, o draudikui paprašius per 3 darbo dienas raštu patvirtinti apie tokį įvykį bei užpildyti draudiko nustatytos formos dokumentus;
- d) pateikti draudikui visus su įvykiu susijusius ir/ar draudiko nurodytus dokumentus ir vykdyti visus draudiko teisėtus reikalavimus;
 - e) padėti draudikui įgyvendinti regresinio reikalavimo teisę, pateikti draudikui visą draudėjui žinomą informaciją apie atsakingą už padarytą žalą asmenį.
- 2.6.8. Jei paaiškėja, kad pagal draudimo sutartįje nustatytas sąlygas draudimo išmoka neturėjo būti mokama arba turėjo būti mažinama, draudiko raštišku pareikalavimu, per 30 kalendorinių dienų gražinti draudikui draudimo išmoką arba permokėtą sumą, išskyrus įstatymuose nustatytus atvejus.
- 2.7. Draudimo sutarties galiojimo metu draudikas turi teisę reikalauti sumažėjus ar padidėjus draudimo rizikai, perskaičiuoti draudimo įmoką ir/ar pakeisti draudimo sutarties sąlygas.
- 2.8. Draudimo sutarties galiojimo metu draudikas privalo:
- 2.8.1. išduoti Draudėjo prašomus dokumentus, jeigu Draudėjas yra sumokėjęs atlyginimą už dokumentų išdavimą, t.y. 3 Lt. Dokumentai šiuo atveju – tai: draudimo taisyklių, draudimo sutarties, draudimo liudijimo, prašymo sudaryti draudimo sutartį arba kitų dokumentų nuorašai;
 - 2.8.2. gavęs visą informaciją, reikšmingą nustatant draudžiamąjį įvykio faktą, aplinkybes ir pasekmes bei draudimo išmokos dydį, ne vėliau kaip per 15 darbo dienų išmokėti draudimo išmoką. Jei draudimo sutartyje nustatyta, jog mokamos periodinės draudimo išmokos, šio punkto pirmojo sakinio nuostata taikoma pirmajai periodinei draudimo išmokai;
 - 2.8.3. įstatymų nustatyta tvarka informuoti draudėją, naudos gavėją apie draudžiamąjį įvykio tyrimo eigą.
- 2.9. Jei įvykis yra pripažintas draudžiamuoju, o draudėjas ir draudikas nesutaria dėl draudimo išmokos dydžio, draudėjo pagedavimu draudikas privalo išmokėti sumą, lygią šalių neginčijamai draudimo išmokos sumai, jei tikslus žalos dydžio nustatymas užsitęsia ilgiau kaip 3 mėnesius.
- 2.10. Naudos gavėjas turi teisę:
- 2.10.1. gauti informaciją apie draudžiamąjį įvykio tyrimo eigą;
 - 2.10.2. draudimo sutartyje nustatyta tvarka reikalauti išmokėti draudimo išmoką.
- 2.11. Naudos gavėjas privalo pateikti draudikui visus turimus ir/arba kuriuos jis turi teisę gauti įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka dokumentus ir informaciją apie draudžiamąjį įvykio aplinkybes ir pasekmes, būtinus nustatant draudimo išmokos dydį.
- 2.12. Papildomos draudėjo, draudiko ir naudos gavėjo teisės ir pareigos yra nustatytos draudimo sutartyje, Lietuvos Respublikos Civiliniame kodekse, Lietuvos Respublikos Draudimo įstatyme ir kituose teisės aktuose.

3. Draudimo sutarties sudarymo tvarka

- 3.1. Draudimo sutartį sudaro draudikas ir draudėjas.
- 3.2. Draudimo sutarčiai sudaryti draudėjas pateikia draudikui ar jo atstovui Prašymą ar kitokiu būdu pareiškia ketinimą sudaryti draudimo sutartį. Už Prašyme pateiktų duomenų teisingumą atsako draudėjas.
- 3.3. Draudimo sąlygos nustatomos draudiko ir draudėjo susitarimu, atsižvelgus į draudėjo pateiktą ir rizikos įvertinimo metu gautą (jeigu rizikos įvertinimas buvo atliekamas) informaciją bei dokumentus.
- 3.4. Draudimo sutartis sudaroma raštu, o jos sudarymas yra patvirtinamas draudiko išduodamu draudimo liudijimu.
- 3.5. Jeigu draudimo sąlygos, nurodytos draudimo sutartyje ir šiose Taisyklėse, skiriasi, vadovaujamosi draudimo sutartyje nurodytomis sąlygomis.
- 3.6. Esant prieštaravimams ar neatitikimams tarp Taisyklių Bendrųjų ir Draudimo sąlygų, Draudimo apsaugos papildomų sąlygų nuostatų, taikomos Taisyklių Draudimo sąlygų ir/ar Draudimo apsaugos papildomų sąlygų nuostatos.

4. Draudimo įmokų dydžio apskaičiavimo tvarka ir mokėjimo pagrindai bei atsakomybė ir jų nesilaikymo padariniai

- 4.1. Draudimo įmokos dydį nustato draudikas, vadovaudamasis draudėjo pateikta informacija, reikalinga draudimo rizikai įvertinti.
- 4.2. Draudimo įmoka ir jos mokėjimo terminai nurodomi draudimo sutartyje.
- 4.3. Jeigu draudimo sutartyje nenustatyta kitaip, draudimo įmokos ar jos dalies sumokėjimo momentu laikoma data, nurodyta mokėjimo dokumente, draudimo įmoką mokant grynaisiais pinigais ar naudojantis pašto paslaugomis. Jeigu draudimo įmoka mokama naudojantis banko paslaugomis, jos sumokėjimo momentu laikoma data, kuria banko sąskaitos išrašė pažymima, kad sumokėta draudėjo pinigų pervedus į draudiko sąskaitą. Jeigu draudimo įmoka mokama tiesioginiu debetu, tai sumokėjimo momentu laikoma data, kuria bankas patvirtino, jog iš draudėjo sąskaitos yra nuskaityti pinigai. Tiesioginio debeto sutarties pasirašymas, nelaikomas įmokos sumokėjimu.
- 4.4. Draudėjui nesumokėjus pirmosios draudimo įmokos ar jos dalies arba eilinės draudimo įmokos ar jos dalies, kurių sumokėjimas nesiejamas su draudimo sutarties įsigaliojimu, draudimo sutartyje nustatytu laiku, draudikas apie tai privalo raštu pranešti draudėjui, nurodydamas, jog per 15 kalendorinių dienų nuo šio pranešimo gavimo draudėjui nesumokėjus draudimo įmokos ar jos dalies, draudimo apsauga bus sustabdyta ir atnaujinta tik draudėjui sumokėjus draudimo įmoką ar jos dalį. Įvykius draudžiamajam įvykiui draudimo apsaugos sustabdymo metu draudikas neprivalės mokėti draudimo išmokos. Laikoma, jog draudėjas gavo draudiko pranešimą, išsiųstą paštu, praėjus protingam terminui po jo išsiuntimo.

- 4.5. Draudėjui nesumokėjus pirmosios draudimo įmokos, kurios sumokėjimas siejamas su draudimo sutarties įsigaliojimu (nurodytas įmokos sumokėjimo terminas yra ankstesnis arba sutampa su draudimo sutarties įsigaliojimu), draudimo sutartis neįsigalioja nuo draudimo sutartyje nurodytos įsigaliojimo dienos. Jei tokiu atveju draudimo įmoka sumokama pavėluotai, bet ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo draudimo sutartyje numatytos jos įsigaliojimo dienos, draudimo sutartis įsigalioja kitą dieną po draudimo įmokos sumokėjimo.
- 4.6. Jeigu neįmanoma apskaičiuoti tikslios draudimo įmokos, draudimo sutartyje nurodoma minimali avansinė draudimo įmoka.
 - 4.6.1. Galutinė draudimo įmokos suma kiekvienam įmokos mokėjimo terminui arba visam draudimo sutarties galiojimo terminui nustatoma remiantis draudėjo pateiktais dokumentais apie faktinę riziką už praėjusį draudimo laikotarpį.
 - 4.6.2. Papildomą draudimo įmoką (ji apskaičiuojama kaip skirtumas tarp apskaičiuotos galutinės draudimo įmokos ir minimalios avansinės draudimo įmokos) draudėjas sumoka draudimo sutartyje nurodytais terminais. Minimali avansinė draudimo įmoka, pasibaigus draudimo laikotarpiui, negražinama.

**5. Draudimo sutarties galiojimo laikotarpis. Draudimo apsaugos pradžia.
Draudimo sutarties nutraukimo ir pakeitimo sąlygos. Draudimo sutarties
šalių tarpusavio atsiskaitymo, nutraukus draudimo sutartį, tvarka**

- 5.1. Draudimo sutartis sudaroma draudimo sutarties šalių sutartam laikotarpiui. Draudimo laikotarpis nurodomas draudimo liudijime.
- 5.2. Draudimo apsauga prasideda nuo draudimo liudijime nurodytos draudimo laikotarpio pradžios, išskyrus atvejus, kai draudėjas pavėluotai sumoka draudimo įmoką. Šiuo atveju draudimo sutarties įsigaliojimas nurodytas Taisyklių Bendrųjų sąlygų 4.5. punkte.
- 5.3. Draudimo sutartis sudaroma vieneriems metams, jeigu draudimo sutartyje nenumatyta kitaip.
- 5.4. Jeigu, pratęsiant draudimo sutartį, šalis nori pakeisti draudimo sutarties sąlygas, ji privalo ne vėliau kaip iki pratęsiamos draudimo sutarties galiojimo pradžios informuoti kitą šalį apie ketinimą keisti draudimo sutarties sąlygas.
- 5.5. Draudimo sutartis gali būti nutraukta prieš joje nustatytą jos įsigaliojimo terminą ir/arba jos galiojimo metu:
 - 5.5.1. jeigu po draudimo sutarties sudarymo išnyko galimybės įvykti draudžiamajam įvykiui arba draudimo rizika išnyko dėl aplinkybių, nesusijusių su draudžiamuoju įvykiu (draudimo objektas žuvo dėl priešasčių, nesusijusių su draudžiamuoju įvykiu ir kt.), draudikas turi teisę į draudimo įmokos dalį, kuri yra proporcinga draudimo sutarties galiojimo terminui;
 - 5.5.2. draudimo sutarties šalių pageidavimu, jeigu viena šalis ne vėliau kaip prieš vieną mėnesį raštu įspėja kitą šalį apie draudimo sutarties nutraukimą:
 - a) jeigu draudimo sutartis nutraukiama draudiko iniciatyva gavus draudėjo pritarimą, draudikas turi teisę į draudimo įmokos dalį, kuri yra proporcinga draudimo sutarties galiojimo terminui;
 - b) jeigu draudimo sutartis nutraukiama draudėjo iniciatyva, draudėjui gražinama draudimo įmoka už likusį draudimo sutarties galiojimo laiką, išskaičiuavus draudimo sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidas (iki 30 proc. draudėjui gražintinos draudimo įmokos sumos, bet ne mažesnę sumą, nurodytą Taisyklių Draudimo sąlygose ir/arba Draudimo apsaugos papildomose sąlygose) bei pagal tą draudimo sutartį draudiko išmokėtas sumas. Jei draudimo sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidų išskaičiuoti neįmanoma, šias išlaidas privalo padengti draudėjas;
 - 5.5.3. po 30 kalendorinių dienų, po to, kai viena draudimo sutarties šalis pranešė kitai apie draudimo sutarties esminį pažeidimą:
 - a) jeigu draudimo sutartis nutraukiama draudiko reikalavimu, draudėjui iš esmės pažeidus (nustačius jo kaltę) draudimo sutartį, draudėjui draudimo įmokos yra negražinamos;
 - b) jeigu draudimo sutartis nutraukiama draudėjo reikalavimu, draudikui išw esmės pažeidus (nustačius jo kaltę) draudimo sutartį, draudėjui gražinamos jo sumokėtos einamųjų draudimo metų draudimo įmokos.
- 5.6. Draudimo sutartis nutrūksta:
 - 5.6.1. draudėjui draudimo sutartyje nustatytu terminu nesumokėjus pirmosios draudimo įmokos ar jos dalies, kurių sumokėjimas yra siejamas su draudimo sutarties įsigaliojimu ilgiau kaip 30 kalendorinių dienų, jeigu draudimo sutartyje nenustatyta kitaip;
 - 5.6.2. remiantis Taisyklių Bendrųjų sąlygų 4.4. punktu, jei draudimo apsaugos sustabdymas dėl draudimo įmokos ar jos dalies nesumokėjimo tęsiasi ilgiau kaip 3 mėnesius, vienašališkai draudiko iniciatyva. Draudikas šiuo atveju turi teisę į iki draudimo sutarties nutraukimo nesumokėtas draudimo įmokas, tarp jų ir draudimo įmokas, tenkančias draudiko prievolės mokėti draudimo išmoką sustabdymo laikotarpiui;
 - 5.6.3. pasikeitus apdrausto objekto savininkui, jeigu draudimo sutartyje nenumatyta kitaip. Draudikas turi teisę į dalį draudimo įmokos, kuri yra proporcinga draudimo sutarties galiojimo terminui.
- 5.7. Draudimo sutartis pasibaigia:
 - 5.7.1. pasibaigus draudimo sutarties galiojimo terminui;
 - 5.7.2. draudikui sumokėjus visas draudimo sutartyje nustatytas draudimo sumas;
 - 5.7.3. draudimo sutarties šalių sutarimu;
 - 5.7.4. kitais įstatymų nustatytais pagrindais.
- 5.8. Draudikai ir draudėjai raštu sutarus, draudimo sutartis gali būti pakeista.

6. Teisių ir pareigų pagal draudimo sutartis perdavimas

- 6.1. Draudikas turi teisę perleisti savo teises ir pareigas kitiems draudikams įstatymų numatyta tvarka.
- 6.2. Apie ketinimą perleisti teises ir pareigas draudikas privalo informuoti draudėją prieš 2 mėnesius.
- 6.3. Jeigu draudėjas nesutinka su draudiko pasikeitimu, jis turi teisę nutraukti draudimo sutartį Taisyklių Bendrųjų sąlygų 5.5.2. b punkte nustatyta tvarka.

7. Draudimo išmoka

- 7.1. Draudimo išmoka yra mokama Taisyklių Bendrųjų sąlygų 2.8.2. punkte nustatytais terminais.
- 7.2. Kai sutartyje nurodyta besąlyginė išskaita, apskaičiuota draudimo išmoka mažinama besąlyginės išskaitos suma, jeigu draudimo sutartyje nenustatyta kitaip.
- 7.3. Iš apskaičiuotos draudimo išmokos sumos išskaičiuojamos likusios nesumokėtos pagal draudimo sutartį draudimo įmokos, kurių mokėjimo terminas draudžiamojo įvykio dieną jau yra suėjęs, jeigu draudimo sutartyje nėra sutarta kitaip.
- 7.4. Jeigu draudžiamojo įvykio metu draudimo objektas žuvo arba išnyko (apskaičiuota draudimo išmoka yra ne mažesnė nei draudimo suma arba pinigų suma nurodyta Taisyklių Draudimo sąlygose, išskaičiuavus besąlyginę išskaitą), apskaičiuota draudimo išmoka yra mažinama nesumokėtomis draudėjo draudimo įmokomis, neatšivėlgus į jų mokėjimo terminus.
- 7.5. Draudimo išmokos apskaičiavimo tvarka yra nustatyta Taisyklių Draudimo sąlygose ir/arba Draudimo apsaugos papildomose sąlygose.
- 7.6. Draudikas turi teisę atidėti draudimo išmokos išmokėjimą:
 - 7.6.1. kol draudėjas dokumentais pagrįs nuostolio dydį;
 - 7.6.2. jei draudėjui dėl įvykio, kuris gali būti pripažintas draudžiamoju, reiškiamas civilinis ieškinytis ar keliama baudžiamoji byla, ar pradėtas teismo procesas – iki teismo sprendimo įsiteisėjimo ar nutraukimo dienos;
 - 7.6.3. kitais draudimo sutartyje ir įstatymų numatytais atvejais.
- 7.7. Draudikas neatlygina nuostolių ta dalimi, kuria nuostoliai nukentėjusiajam asmeniui yra atlyginti atsakingo už padarytą žalą asmens, jeigu įstatymuose nenustatyta kitaip.
- 7.8. Jeigu atlyginta tik dalis nuostolių, tai draudimo išmoka mokama išskaičiuavus sumą, kurią draudėjas gavo iš asmens, atsakingo už šios žalos padarymą.
- 7.9. Jeigu draudėjui priklauso draudimo išmoka už tą patį nuostolį pagal kelias sutartis, tai draudimo išmoka, kurią turi mokėti kiekvienas draudikas, sumažinama proporcingai draudimo sumos sumažinimui pagal atitinkamą draudimo sutartį, jeigu pagal draudimo išmokos pobūdį yra sudaryta nuostolių draudimo sutartis (ši nuostata taikoma tik nuostolių draudimo sutartims).
- 7.10. Neviršijant išmokėtos draudimo išmokos dydžio, draudikui pereina reikalavimo teisė atsakingam už padarytą žalą asmeniui, išskyrus įstatymų ir draudimo sutartyje numatytus atvejus. Draudėjas privalo pateikti visus turimus reikalavimo teises pagrindimo įrodymus.
- 7.11. Draudimo išmoka gali būti mažinama:
 - 7.11.1. jeigu draudėjas ar su draudėju susijęs asmenys nevykdė bent vieno Taisyklių Bendrųjų sąlygų 2.2.3, 2.6.7. d, 2.6.7. e punktuose nurodyto reikalavimo;
 - 7.11.2. kitais draudimo sutartyje ir įstatymų numatytais atvejais.
- 7.12. Draudimo išmoka gali būti mažinama arba nemokama:
 - 7.12.1. jeigu draudėjas ar su draudėju susijęs asmenys nevykdė Taisyklių Bendrųjų sąlygų 2.6.7. b, punkte nurodyto reikalavimo;
 - 7.12.2. jei draudėjas ar su draudėju susijęs asmenys atsisakė savo reikalavimo teisės asmeniui, atsakingam už padarytą žalą, arba šios teisės nebegalima įgyvendinti dėl draudėjo ar su draudėju susijusių asmenų kaltės;
 - 7.12.3. jeigu draudėjas ar su draudėju susijęs asmenys neįvykdė Taisyklių Bendrųjų sąlygų 2.6.7. a punkte nurodytos pareigos;
 - 7.12.4. jeigu draudėjas ar su draudėju susijęs asmenys neįvykdė Taisyklių Bendrųjų sąlygų 2.6.7. c punkte nurodytą pareigą, išskyrus atvejus, kai įrodoma, kad apie draudžiamąjį draudikas sužinojo laiku arba kai pranešimas apie draudžiamąjį įvykį neturi įtakos draudiko pareigai išmokėti draudimo išmoką;
 - 7.12.5. jeigu draudėjas arba su draudėju susijęs asmenys arba apdraustasis arba naudos gavėjas nuostolį padarė tyčia arba bandė suklaidinti draudiką klastodamas faktus, pateikdamas neteisingus duomenis, neteisėtai padidino nuostolio sumą;
 - 7.12.6. kitais draudimo sutartyje ir įstatymų numatytais atvejais.
- 7.13. Jeigu draudimo sutartyje nenustatyta kitaip, draudikas atleidžiamas nuo draudimo išmokos mokėjimo taip pat šiais atvejais:
 - 7.13.1. jeigu draudimo sutartis sudaryta po draudžiamojo įvykio;
 - 7.13.2. jeigu draudžiamasis įvykis įvyko dėl karo veiksmų, masinių neramumų (streikų, terorizmo aktų ir pan.) ar radioaktyvaus spinduliavimo poveikio;
 - 7.13.3. jeigu žala atsirado dėl turto konfiskavimo, arešto ar jo sunaikinimo valdžios institucijų nurodymu;
 - 7.13.4. jeigu draudžiamasis įvykis įvyko dėl žemės drebėjimo, radiacijos ar kitokio atominės energijos poveikio;

- 7.13.5. jeigu draudžiamasis įvykis įvyko dėl draudėjo arba su draudėju susijusių asmenų arba apdraustojo arba naudos gavėjo tyčios, nebent tyčiniai veiksmai ar neveikimas yra socialiai vertingi (būtinoji gintis, būtinasis reikalingumas, pilietinės pareigos atlikimas ir kt.);
- 7.13.6. jeigu bet kokia žala tiesiogiai ar netiesiogiai, pilnai ar iš dalies atsirado naudojant sistemą, įskaitant kompiuterinių virusų atakas, su sistemomis susijusių duomenų praleidimus, pakeitimus ar papildymus;
- 7.13.7. kitais draudimo sutartyje ir įstatymų numatytais atvejais.

8. Ginčų tarp draudėjo ir draudiko sprendimo tvarka

- 8.1. Ginčai, kylantys dėl draudimo sutarties, sprendžiami derybų būdu, o nesutarus, nagrinėjami Lietuvos Respublikos teismuose.
- 8.2. Draudėjas įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka turi teisę kreiptis į Lietuvos Respublikos Draudimo priežiūros komisiją dėl tarp jo ir draudiko kilusių ginčų.
- 8.3. Visais šiose Taisyklėse ir draudimo sutartyje nereguliuotais atvejais taikomos Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo ir kitų teisės aktų normos, jeigu draudimo sutarties šalys raštu nesusitarė kitaip.

9. Draudimo sutarčiai taikoma teisė

- 9.1. Draudimo sutarčiai taikoma Lietuvos Respublikos teisė, jeigu draudimo sutartyje nenumatyta kitaip.
- 10. Pranešimai
- 10.1. Bet koks pranešimas, kurį viena draudimo sutarties šalis privalo perduoti kitai šaliai, turi būti pateikiamas raštu. Tarpininkai nėra įgalioti šiuos pranešimus priimti.
- 10.2. Pranešimas, išsiųstas paprastu arba elektroniniu laišku draudimo liudijime nurodytu Draudėjo adresu, perduotas faksimiliniu ryšiu draudimo liudijime nurodytu Draudėjo fakso numeriu arba perduotas E-pay sistema, jei Draudėjas pasirinko tokį pranešimų gavimo būdą, laikomas tinkamai įteiktu pagal šias Taisykles, praėjus protinam terminui po jo išsiuntimo..
- 10.3. Jeigu pranešimas siunčiamas paštu, pranešimo gavimo data nustatoma pagal oficialų pašto spaudą, uždėtą pašto įstaigos, turinčios tam teisę.
- 10.4. Draudėjas turi teisę pasirinkti dokumentų gavimo būdus: gauti juos nemokamai, atvykęs į bet kurį Draudiko padalinį arba prisijungęs prie savitarnos sistemos. Nepasirinkus nė vieno minėtų nemokamų gavimo būdų, dokumentų siuntimas paštu yra mokamas – kainuoja 3 Lt. Dokumentai šiuo atveju – tai: sąskaitos, draudimo sutartys (draudimo liudijimai), informavimas apie laiku nesumokėtą (-as) draudimo įmoką (-as), apie draudimo sutarties nutraukimą dėl nesumokėtų įmokų ir pažymos apie žalos atlyginimo atvejus arba jų nebuvimą.

AB "Lietuvos draudimas"
Valdybos pirmininkas



Kęstutis Šerpytis

II DALIS DRAUDIMO SĄLYGOS

1. Draudimo sąvokos

- 1.1. *Draudėjas* – asmuo, sudaręs draudimo sutartį su draudiku. Draudėju gali būti: turto savininkas; asmuo, įsigijęs turtą išperkamosios nuomos būdu; asmuo, naudojantis turtą pagal nuomos ar panaudos sutartį; bet kuris asmuo, turintis turto savininko įgaliojimą apdrausti jo turtą.
- 1.2. *Projektavimo/statybos klaidos ir brokas* – bet kokie nukrypimai nuo statinio (jo dalies) projektavimo techninių sąlygų, jo projekto, statybos techninių reglamentų, statybos taisyklių, standartų, metodinių nurodymų ar rekomendacijų, dėl ko pasikeičia statinio (jo dalies) atsparumas, ilgaamžiškumas, eksploatacinės ar funkcinės savybės, pakinta ekonomiškai pagrįsta statinio (jo dalies) naudojimo trukmė, estetinė išvaizda.
- 1.3. *Draudimo rizikos pasikeitimas (padidėjimas ar sumažėjimas)* – tai draudimo liudijime ir/ar kituose draudikui pateiktuose dokumentuose numatytų aplinkybių, galinčių turėti esminės įtakos draudžiamąjį įvykio atsitikimo tikimybei ir šio įvykio galimų nuostolių dydžiui (draudimo rizika), pasikeitimas ar atsiradimas, apie kuriuos draudikas, sudarydamas draudimo sutartį, raštu teiravosi pateikdamas draudėjui klausimus prašyme sudaryti draudimo sutartį ar kitokiu būdu.
Draudimo rizikos padidėjimu laikoma statybos, remonto ar rekonstrukcijos darbų vykdymas draudžiamame/apdraustame pastate (išskyrus atvejus, kai dėl to buvo susitarta statartyje); apdrausto turto palikimas be priežiūros; apdrausto turto naudojimo paskirties pasikeitimas; išnuomojimas (jei apie tai nebuvo pranešta draudimo sutarties sudarymo metu); nurodytų draudimo statartyje saugos priemonių neveikimas; suvirinimo ir kt. darbų vykdymas, kurių metu temperatūra pakyla virš 100 °C; degių ir sprogstamų medžiagų, apie kurias nebuvo pranešta prieš sudarant draudimo sutartį, laikymas (išskyrus kurą, naudojamą pastato šildymui ar maisto ruošimui); komercinės veiklos vykdymas ir pan.
Rizikos padidėjimu laikoma, jei nuolat gyvenamas būstas ilgiau nei 60 dienų per metus yra negyvenamas ir neprižiūrimas pilnamečio asmens.
- 1.4. *Draudimo vertė* – tai pinigais išreikšta draudžiamo turto vertė, atsitikus draudžiamajam įvykiui, draudiko nustatoma kokia buvo prieš pat atsitinkant įvykiui.
 - 1.4.1. *Atkūrimo (statybinė) vertė* – analogiško, tokios pat paskirties, konstrukcijos, panaudojus tokias pat medžiagas ir įrangą, būdinga tai vietai naujo pastato atkūrimo (statybinė) vertė, kuri apima pastato pastatymo, įskaitant konstravimą bei projektavimą, išlaidas; naujų analogiškos paskirties ir kokybės daiktų įsigijimo vertė.
 - 1.4.2. *Likutinė vertė* – tai pastato atkūrimo vertė arba namų turto atkūrimo išlaidų vertė atėmus nusidėvėjimo sumą.
- 1.5. *Šeimos nariai* – draudėjo sutuoktinis arba kartu su draudėju gyvenantys bendro ūkio siejami:
 - nesusituokę asmenys;
 - draudėjo vaikai (įvaikiai) ir jų sutuoktiniai (sugyventiniai), vaikaičiai;
 - tėvai (itėviai), seneliai;
 - broliai, seserys.

2. Draudimo objektas

- 2.1. Draudimo objektu gali būti draudėjo nuolat ar nenuolat gyvenamas būstas ir (ar) jame esantis namų turtas.
Nuolat gyvenamas būstas – pastatas arba jo dalis (gyvenamasis namas arba butas), kurio ne mažiau nei pusė naudingo ploto yra gyvenamosios patalpos ir kuriame nuolatos (ne mažiau nei 305 dienas per metus) gyvena draudėjas su savo šeimos nariais.
Nenuolat gyvenamas būstas – pastatas arba jo dalis (gyvenamasis namas, sodo namas arba butas), kurio ne mažiau nei pusė naudingo ploto yra gyvenamosios patalpos ir kuriame kartais, t.y. mažiau nei 305 dienas per metus būna draudėjas su savo šeimos nariais.
 - 2.1.1. Draudžiami tik draudimo statartyje **įvardinti** pastatai ar jų dalys (nekilnojamieji daiktai). Kieno statiniai ir investicijos į pastatus nėra draudžiami.
Pastatas ar jo dalis (nekilnojamasis daiktas) – objektas, sukurtas statybos darbais naudojant statybos produktus ir tvirtai sujungtas su žeme, kurio negalima perkelti iš vienos vietos į kitą nepakeitus jo paskirties bei iš esmės nesumažinus jo vertės, skirtas draudėjo buitiniams, ūkiniams bei kultūriniais poreikiams tenkinti.
Pastatams priskiriami pastato viduje esantys įrenginiai, kurie pagal paskirtį ir prigimtį yra nekilnojamieji: šildymo, vandentiekio, kanalizacijos stacionarūs įrenginiai; pastato elektros instaliacijos įrenginiai; vėdinimo ir oro kondicionavimo stacionarūs įrenginiai; turto ir priešgaisrinės apsaugos stacionari įranga.
Draudžiami pastatai yra skirstomi į : gyvenamuosius pastatus ar jo dalis (su pagalbiniais pastatais ar be jų) ir negyvenamuosius pastatus.
Gyvenamasis pastatas – pastatas ar jo dalis (gyvenamasis namas, butas, sodo namelis), kurio ne mažiau nei pusė naudingo ploto yra gyvenamosios patalpos.

Pagalbinis pastatas (patalpos) – gyvenamojo pastato adresu esantis ir ne daugiau nei 100 metrų nuo gyvenamojo namo nutolęs (kai sklypas, kuriame yra gyvenamas namas, neaptvertas) arba aptvertame tvora žemės sklype esantis pagalbinis pastatas, kurio paskirtis pagelbėti gyvenamajame pastate gyvenantiems žmonėms tenkinti jų būtiniausias nuolatinės reikmes. Pagalbinis pastatu taip pat laikomas butui priklausantis sandėliukas, garažas ar automobilio stovėjimo vieta, jei jie yra pastate, kuriame yra draudžiamas butas.

Negyvenamasis pastatas – pastatas, kuriame nėra gyvenamųjų patalpų (arba jos sudaro mažiau nei pusę pastato naudojimo ploto), skirtas žmonių buitinėms ar ūkinėms reikmėms tenkinti, ir kuris negali būti priskirtas pagalbiniam pastatui.

2.1.2. Namų turtas.

Namų turtas – namų apstatymo, buitiniam naudojimui bei vartojimui skirti kilnojami namų apyvokos daiktai.

2.2. Pagal šias taisykles nedraudžiama:

2.2.1. Pastatai, kurių būklė avarinė arba jie skirti nugriovimui, taip pat tokiuose pastatuose esantis turtas;

2.2.2. Pastatai, pastatyti savavališkai, negavus leidimo statybai ir be suderinto statybos projekto, kaip to reikalauja įstatymas;

2.2.3. Nebaigti statyti ir rekonstruojami pastatai; nebaigtuose statyti, rekonstruojamuose ar remontuojamuose pastatuose esantis turtas;

2.2.4. Radioaktyviosios medžiagos, branduolinis kuras, sprogstamosios medžiagos, ginklai;

2.2.5. Programinė įranga bei kita informacija, esanti kompiuterio įrenginiuose, magnetiniuose diskuose;

2.2.6. Narkotinės medžiagos, vaistai;

2.2.7. Augalai, paukščiai, gyvūnai;

2.2.8. Visų rūšių motorinės transporto priemonės ir priekabos, transporto priemonių atsarginės dalys, detalės ir reikmenys, benzinas ir dyzelinas, lėktuvai ir skraidyklės, išskyrus motorizuotus invalidų vežimėlius, nesavaeigės vejos pjovimo mašinas;

2.2.9. Vandens transporto priemonės;

2.2.10. Pinigai (gryniesi ir esantys banko ar banko kortelių sąskaitose), vertybiniai popieriai, dokumentai, karto-tekos, planai, brėžiniai, rankraščiai, monetos, pašto ženklai, medaliai, kelionės ir kitokie bilietai, meno kūriniai, paveikslai, skulptūros, unikalūs ir antikvariniai daiktai, kolekcijos, papuošalai, natūralaus kailio gaminiai, ginklai;

Antikvariniai daiktai – visi prieš 50 metų ir anksčiau sukurti kilnojamieji visuomenės ir žmogaus veiklos materialūs kūriniai ir kiti daiktai ar jų dalys, turintys išliekamąją vertę.

Unikalūs daiktai – vienintelis tos rūšies, labai retas daiktas.

Kolekcija – rinkinys kokių nors vienos rūšies daiktų, turinčių meninę, mokslinę ar istorinę vertę.

Skulptūra – tūrinių vaizdų (lipdomų, kalamų, drožiamų, liejamų) dailės objektas.

2.2.11. Taurieji metalai, brangakmeniai, tauriųjų metalų ir brangakmenių gaminiai;

2.2.12. Statybinės medžiagos ir gaminiai;

2.2.13. Draudėjui (daugiabučio namo buto savininkui) bendrosios dalinės nuosavybės teise priklausančios namo bendro naudojimo patalpos, pagrindinės, pagrindinės namo konstrukcijos, bendrojo naudojimo mechaninės, elektros, sanitarinės-techninės ir kitokios už daugiabučio namo buto ribų (bendro naudojimo patalpose, laiptinėse, rūsiuose, sumontuotos ant pastato išorinių sienų ir stogo) esančios komunikacijos bei įranga (vandentiekio, šildymo, dujų, elektros ar kita);

2.2.14. Turtas, gautas iš kitų gyventojų ar organizacijų, ir skirtas remontui, perdirbimui, pardavimui, saugojimui ir pan.;

2.2.15. Nuomininkų turtas;

2.2.16. Daiktai, pritvirtinti prie pastato išorinės sienos (pvz.: langinės, antenos, žaliuzės ir pan.), taip pat radijo ir TV antenų įranga;

2.2.17. Daiktai, esantys už draudimo vietos ribų;

2.2.18. Ne patalpoje esantys daiktai;

2.2.19. Darbo įrankiai bei įranga, kuriuos naudoja draudėjas ar jo šeimos narys profesinėje ar verslo veikloje;

2.2.20. Žemės ūkio technika, padargai, žemės ūkio produkcija ir atsargos;

2.2.21. Bet kokios perparduoti skirtos prekės;

2.2.22. Namų ūkyje nebenaudojami, nusidėvėję daiktai;

2.2.23. Šiltnamiai;

2.2.24. Šuliniai, vandens gręžiniai, už pastato ribų esantys inžineriniai tinklai, drenažo sistemos;

2.2.25. Krosnių kuras, dujas, koks kietas kuras.

3. Draudimo vieta

3.1. Pastatai draudžiami sutartyje nurodytu adresu Lietuvos Respublikos teritorijoje.

3.2. Draudimo apsauga namų turtui galioja tik jiems esant pastatuose, esančiuose draudimo liudijime nurodytu adresu.

Pastatai (patalpos), kuriose vykdoma komercinė/gamybinė veikla, ir tokiuose pastatuose (patalpose) esantis namų turtas, nėra draudžiamas.

4. Draudžiamieji įvykiai

4.1. Draudimo apsauga apdraustajam turtui apima įvykius, kurie staiga ir netikėtai sukeliama arba įvyksta dėl pasireiškimo šiame skyriuje išvardintų, jeigu jos numatytos draudimo sutartyje, rizikų:

4.1.1. Ugnies:

- a) gaisro - ugnies, atsiradusios ne šiam tikslui skirtame židinyje arba išsiveržusios iš jo ir galinčios plisti savaime. Taip pat atlyginami nuostoliai, padaryti gesinant gaisrą;
Nuostoliai dėl gaisro neatlyginami:
 - jei turtas sugadintas ar sunaikintas, esant šilumos poveikiui lydant, suvirinant, džiovinant, lyginant, rūkant, keptant ar pan., išskyrus atvejus, kai gaisras išplito ir sunaikino ar sugadino kitą apdraustą turtą;
 - jei turtas sugadintas ar sunaikintas dėl trumpo jungimosi ir (ar) elektros įtampos svyravimų, kurie atsirado elektros prietaisuose, išskyrus atvejus, kai šie nuostoliai atsirado dėl gaisro ar sprogimo. Dėl šio įvykio atsiradę nuostoliai kitiems apdraustiems objektams yra atlyginami.
- b) *dūmų ir suodžių* – iš degančio daikto kylančių dujų su ne visai sudegusiomis dalelėmis, staigiai ir netikėtai išsiveržusių iš gaisro vietos;
- c) *žaibo įtrenkimo* – tiesioginio žaibo kanalo kontakto su apdraustu turtu, kai juo prateka žaibo srovė ir sukelia gaisrą. Atlyginami taip pat ir tie tiesioginiai nuostoliai, kurie susidarė ant apdrausto turto užvirtus žaibo įtrenkimo paveiktiems medžiams;
- d) *sprogimo* - dujų ar garų plėtimosi savybe pagrįsto staiga vykstančio jėgos pasireiškimo. Talpykla (katilas, vamzdis ar pan.) sprogs ta tuomet, kai jos sienos sudraskomos ir staiga išsilygina slėgių skirtumas talpyklos viduje ir išorėje. Jeigu talpyklos viduje sproginimą sukelia cheminė mainų reakcija, tai talpykklai padaryta žala atlyginama net ir tuomet, kai jos sienos nepažeistos;
- e) *valdomo skraidymo aparato, jo dalių, krovinių užkritimo* – valdomo (arba dėl gedimo, avarijos ar klaidingų piloto veiksmų, jo patirties stokos tapusio nevaldomu) skraidymo aparato, jo dalių bei krovinių, pervežamų tuo aparatu, atsitrenkimo į judančius ar nejudančius objektus arba susidūrimo su jais.

4.1.2. Vandens:

- a) *šildymo sistemos, vandentiekio, kanalizacijos tinklų avarijos* – staigus ir netikėto vandens (nuotėkų, garų) išsiveržimo ne pagal paskirtį dėl sprogimo, užsikimšimo ar užšalimo iš draudžiamose patalpose esančių stacionarių sumontuotų atitekamųjų ar nutekamųjų aprūpinimo vandeniu sistemos vamzdžių, kitų su vamzdžių sistema stacionarijai sujungtų vandentiekio, kanalizacijos, šildymo vandeniu ar garu įrenginių. Taip pat avarija vadinamas staigus ir netikėtas vandens išsiveržimas iš kitų su vamzdžių sistema susijusių įrenginių (skalavimo, indų plovimo mašinų). Atlyginami tik apdrausto turto, kurį sunaikino ar sugadino vandentiekio, šiluminio tinklų, kanalizacijos vanduo, nuotekos ar garai, nuostoliai. Pastatų draudimo atveju taip pat atlyginami nuostoliai, padaryti patiems šildymo, vandentiekio ar kanalizacijos sistemos įrenginiams.
- b) *vandens prasiskverbimo iš gretimų patalpų* – vandens prasiskverbimo į apdraustas patalpas dėl gretimose patalpose įvykusios šildymo sistemos, vandentiekio, kanalizacijos tinklų avarijos, staugaus ir netikėto vandens išsiveržimo dėl kitų priežasčių.

Nuostoliai dėl vandens neatlyginami:

- esant gruntinio vandens poveikiui;
- jei vanduo naudojamas plovimui ar valymui;
- atsiradę netvarkingoms stogo dangoms ar pastato išorinėms sienoms praleidžiant vandenį;
- atsiradę dėl vandens išteklėjimo iš vandentiekio, kanalizacijos, šildymo karštu vandeniu ar garu vamzdinių, esančių už pastato ribų, o taip pat drenažo įrenginių;
- nuostoliai vamzdynams, jei jie patiriami dėl trūkimo esant ilgalaikės korozijos poveikiui.

4.1.3. Namų turto vagystės su įsibrovimu, vandalizmo po įsibrovimo ir apiplėšimo:

- a) *vagystės su įsibrovimu* – turto pagrobimo neteisėtai patenkant į patalpas (patalpa – statinys, turintis sienas, stogą ir specialų įėjimą) šiais būdais:
 - įsilaužiant, t.y. nugalejusi kliūtis, susisijusias su daiktų vientisumo pažeidimu (pvz.: išlaužus duris, išėmus langus, išdaužus stiklą ir pan.);
 - panaudojant technines priemones, kai kaltininkas pasiima daiktus, neįeidamas į patalpą.

Nuostoliai dėl vagystės su įsibrovimu neatlyginami:

- jei į patalpas patekta pro neužrakintas duris, neuždarytą langą (langas laikomas neuždarytu, kai jam ar jo dalims uždaryti nėra panaudoti ir/ar nepilnai panaudoti visi uždarymo, įskaitant užraktus ir pan., mechanizmai) ar pan., t. y. nesant kliūčių patekti į patalpas;
 - kai į patalpą patenkama įveikus kliūtis, bet nepaliekant kliūties vientisumo pažeidimo požymių;
 - kai į patalpą patenkama panaudojus padirbtus arba prieš vagystę su įsibrovimu pagrobtus draudėjo ar jo šeimos narių raktus;
 - jei namų turtas pavogtas neįeinant į patalpą ir neįrodomas techninių priemonių panaudojimas;
 - pavogtoms pastato (patalpų) dalims, konstrukcijoms, elementams.
- b) *apiplėšimo* – kai:
 - draudėjo ar jo šeimos nario atžvilgiu panaudojama fizinė ar psichologinė prievarta, jam priešintis prieš apdrausto turto atėmimą;

- draudėjas ar jo šeimos narys apdraustą turtą atiduoda ar leidžia atimti, nes draudimo vietoje jam grasoma fizinės ar psichologinės prievartos veiksmais;
 - atimamas apdraustas turtas iš draudėjo ar jo šeimos nario, esančio bejėgiškos būklės dėl šio įvykio ar dėl nelaimingo atsitikimo ar dėl kitos, ne dėl jo kaltės susidariusios priežasties ir jam negalint priešintis.
- Šiuo atveju draudėjo šeimos nariams priskiriami ir asmenys, esantys draudėjo būste draudėjų sutikimu.

Nuostoliai dėl apiplėšimo neatlyginami:

- už daiktus, jei jie į jų atėmimo vietą pristatomi nusikaltėlio reikalavimu.

- c) *vandalizmo po įsibrovimo* – vagystės su įsibrovimu metu arba dėl mėginimo įsibrauti padarytų sugadinimų kilnojajamam arba nekilnojajamam turtui, išskyrus atvejus, kai žala yra tik stiklo dužimo nuostoliai.

Nuostoliai dėl vandalizmo neatlyginami:

- kai pastatas ar jo dalis sugadinama iš išorės, nesant įsibrovimo į patalpų vidų požymių.

4.1.4. **Gamtinių jėgų:**

- a) *audros* – stipraus vėjo (vėjo greitis 20 m/s ir didesnis), kuris ardo pastatus, laužo medžių šakas, išjudina lengvesnius daiktus.
Atlyginami taip pat ir tie tiesioginiai nuostoliai, kurie atsirado audros metu ant apdrausto turto užvirtus medžiams.
- b) *liūtis* – trumpalaikio intensyvaus lietaus, kai per 6 valandas ir trumpesnį laiką kelių kvadratinų kilometrų plote iškrinta 15 mm ir daugiau kritulių.
- c) *krušos* – 10 mm ir didesnio skersmens ledo gabaliukų kritulių, kurie iškrinta šiltoju metų laiku per keletą ar keliolika minučių kelių kvadratinų kilometrų plote.
- d) *sniego slėgio* – nebūdingo tai vietai smarkaus snigimo, kai per 24 val. ir trumpesnį laiką iškrinta 20 mm ir daugiau kritulių, o sniego dangos storis padidėja 20 cm ir daugiau ir dėl to sniegas savo svoriu sulaužo arba apgadina apdraustus pastatus ir juose esantį turtą.

Nuostoliai dėl sniego slėgio neatlyginami:

- jei jie atsirado dėl ilgą laiką (t.y. ilgiau nei per 24 val. laikotarpį) susikaupusio sniego;
- jei sunaikinami ar sugadinami pastatai (ir juose esantis namų turtas), kurie pastatyti daugiau nei prieš 40 metų.

- e) *potvynio* – pastato apsėmimo dėl staigaus ir nenumatyto vandens kilimo stovinčiuose ar tekančiuose paviršiniuose vandens telkiniuose arba dėl kritulių. Atskiru (vienu) draudžiamuoju įvykiu laikomas nenutrūkstamas potvynis, trunkantis ne ilgiau kaip 168 valandas.

Nuostoliai dėl potvynio neatlyginami:

- jei jis draudimo vietoje buvo numatomas (įvyksta bent 1 kartą per 10 metų).

Nuostoliai dėl audros, potvynio, liūtis, krušos ir sniego slėgio neatlyginami:

- jei vanduo, sniegas, purvas patenka į apdraustų patalpų vidų per išorinius, atitvarinius pastato elementus (stogą, išorines sienas, langus, duris), išskyrus tuos atvejus, kai šios angos atsirado dėl audros, potvynio, liūtis, krušos, sniego slėgio ir yra nuostolių, padarytų pastatams.

Kai draudimo vietoje negalima nustatyti audros, liūtis, krušos, sniego slėgio ar potvynio parametro, tai daroma išvada, kad audros, liūtis, krušos, sniego slėgio ar potvynio parametrai atitinka Taisyklių Draudimo sąlygų 4.1.4 a - 4.1.4 e punktuose nustatytus parametrus, jei panašių nuostolių apdraustiems objektams galėjo padaryti tik akivaizdžiai šios gamtinės jėgos, atsižvelgiant ir į įvykio vietai artimiausios Hidrometeorologijos stoties pateiktus duomenis.

- 4.2. Draudėjas ir draudikas gali sutarti ir draudimo sutartyje išvardinti kitas rizikas, dėl kurių pasireiškimo gali atsitikti draudžiamasis įvykis.

- 4.3. Draudėjui sutarties galiojimo metu pradėjus vykdyti apdraustų pastatų kapitalinio remonto ar rekonstrukcijos darbus, draudimo apsauga nuo raštiško draudėjo pranešimo apie vykdomus darbus gavimo dienos lieka galioti (su sąlyga, kad dėl šių rizikų buvo susitarta draudimo sutarties sudarymo metu ir jos nurodytos draudimo liudijime):

- tik nuo ugnies rizikos, jei rekonstruojami, kapitaliai remontuojami pastatai keičiant išorinius atitvarinius elementus;
- tik nuo ugnies ir gamtinių jėgų rizikų, jei rekonstruojami, kapitaliai remontuojami pastatai nekeičiant išorinių pastato atitvarinių elementų.

Draudėjas privalo apie kapitalinio remonto ar rekonstrukcijos darbų pradžią ir pabaigą informuoti Draudiką.

Draudimo apsauga nuo visų kitų draudimo liudijime ir Taisyklių Draudimo sąlygose numatytų draudžiamųjų įvykių pradeda galioti kitą dieną nuo draudėjo raštiško pranešimo apie kapitalinio remonto ar rekonstrukcijos darbų pabaigą gavimo dienos.

5. Nedraudžiamieji įvykiai

Draudimo išmoka nemokama, jeigu apdraustas turtas buvo sunaikintas, sugadintas ar prarastas dėl (nedraudžiamieji įvykiai):

- 5.1. Šlaito erozijos, t.y. šlaito paviršiumi tekančių vandenų ardomojo darbo, sukeliančio pastatų deformacijas;
- 5.2. Grunto suslūgimo ir nuošliaužos;

Grunto suslūgimas – natūralus žemės grunto suslūgimas dėl karstinių reiškinių, taip pat reiškinių dėl lietaus, padirvio ir cheminių procesų dirvoje veikimo.

Nuošliauža – savaiminė grunto slinktis šlaitu žemyn veikiant grunto svorio jėgai.

- 5.3. Draudėjo ar jo šeimos narių veiksmų, nukreiptų neteisėtai ir nepagrįstai gauti draudimo išmoka;
- 5.4. Neišvengiamų natūralių procesų (korozijos, puvimo, natūralus nusidėvėjimo ir pan.), išskyrus tuos atvejus, kai dėl jų įvyko draudimo sutartyje įvardintas draudžiamasis įvykis ir buvo sunaikintas (sugadintas) kitas turtas (nuostoliai atlyginami tik kitam apdraustam turtui);
- 5.5. Pastato konstrukcijų suirimo, irimo, kritimo ar kitų pastato defektų, atsiradusių sutarties galiojimo metu, kai tai atsitiko dėl:
 - 5.5.1. apdraustame pastate/bute vykdomų statybos, rekonstrukcijos, remonto, apdailos darbų arba dėl prieš sudarant sutartį vykdytų statybinių tyrinėjimų, projektavimo, statybos klaidų ir broko;
 - 5.5.2. už apdrausta pastato/buto ribų vykdomų statybos, rekonstrukcijos, remonto, apdailos darbų arba dėl vykdytų statybinių tyrinėjimų, projektavimo, statybos klaidų ir broko;
- 5.6. Naminių gyvūnų, gyvulių, vabzdžių, graužikų padarytos tiesioginės žalos apdraustam turtui, išskyrus tuos atvejus, kai dėl naminių gyvūnų, gyvulių, vabzdžių, graužikų įvyko draudimo sutartyje įvardintas draudžiamasis įvykis ir buvo sunaikintas (sugadintas) kitas turtas (nuostoliai atlyginami tik kitam apdraustam turtui);
- 5.7. Natūralaus pastatų ar pastato dalių sėdimis, plėtimosi;
- 5.8. Bet kokių kitų įvykių ar priežasčių, Taisyklių Bendrosiose sąlygose ir Taisyklių Draudimo sąlygose ar draudimo sutartyje neįvardintų kaip draudžiamieji įvykiai;
- 5.9. Elektros įtampos svyravimų ar viršįtampių.

6. Draudimo suma ir draudimo vertė. Besąlyginė išskaita

- 6.1. Draudimo suma – tai suma, kurios neviršydamas draudikas atlygina draudžiamojo įvykio metu draudėjo patirtus nuostolius. Draudimo suma nustatoma šalių susitarimu ir nurodoma draudimo liudijime.
- 6.2. Draudimo suma negali viršyti tikrosios draudžiamo turto ar turtinės rizikos vertės (draudimo vertės).
- 6.3. Draudėjas pats pasirenka pastatų ir namų turto draudimo sumą, tačiau ne didesnę nei 30 000 Lt pastatams ir ne didesnę nei 30 000 Lt namų turtui, jeigu draudimo sutartyje nenustatyta kitaip.
- 6.4. Draudimo sutartis galioja ta draudimo suma, kuri lieka iš sutartimi nustatytos draudimo sumos atėmus išmokėtų draudimo išmokų sumą.
- 6.5. Turtas gali būti draudžiamas su besąlygine išskaita arba be jos.

7. Papildomos draudėjo ir draudiko teisės ir pareigos

- 7.1. Draudėjo ir draudiko pareiga iki sutarties sudarymo susitarti dėl draudimo sutarties, pasibaigus draudimo metams (jei sutartis sudaryta vieneriems metams), pratęsimo automatiškai:
 - 7.1.1. Pasibaigus draudimo metams (jei sutartis sudaryta vieneriems metams), draudimo sutartis automatiškai pratęsiamą tik tuo atveju, kai draudėjas ir draudikas apie tai susitaria prieš sudarydami draudimo sutartį ir tai nurodo draudimo sutartyje;
 - 7.1.2. Draudimo sutartys, sudarytos ilgesniam, negu vienerių metų laikotarpiui, nėra pratęsiamos automatiškai.
- 7.2. Be pareigų, nurodytų Taisyklių Bendrosiose sąlygose, papildomai draudėjas privalo:
 - 7.2.1. Atsitikus draudžiamajam įvykiui:
 - a) suteikti draudikui teisę nevaržomai tirti draudžiamąjį įvykį;
 - b) pateikti policijai dingusių, sunaikintų ar sugadintų daiktų sąrašą;
 - c) iki draudiko atstovo atvykimo, t.y. 3 darbo dienas, skaičiuojant nuo pranešimo apie įvykį, kuris gali būti pripažintas draudžiamuoju, gavimo datos, išsaugoti nepakeistą visą likusį, taip pat ir sugadintą apdraustą turtą (pastatus, namų turtą) arba jo liekanas (kai apdraustas turtas sunaikintas), susipažinti su draudiko atstovo surašytu aktu ir šį aktą pasirašyti;
 - d) pastatų sugadinimo ar sunaikinimo atveju pateikti draudikui visus turimus dokumentus – sugadinto pastato gelbėjimo išlaidų, jo atstatymo (remonto) sąmatas, projekcinę dokumentaciją, inventurizacijos dokumentus bei kitus dokumentus, reikalingus sunaikinimo, sugadinimo priežastims, aplinkybėms bei nuostolio dydžiui ir kaltininkui nustatyti;
 - e) namų turto dingimo, sunaikinimo ar sugadinimo atveju pateikti draudikui sugadintų, dingusių ar sunaikintų daiktų sąrašą (nurodant daiktų įsigyjimo metus ir kainą), sugadinto turto gelbėjimo išlaidų, jo remonto sąskaitas, pirkimo sąskaitas bei čekius, naudojimosi instrukcijas bei kitus dokumentus, reikalingus sunaikinimo, sugadinimo priežastims, aplinkybėms bei nuostolio dydžiui ir kaltininkui nustatyti, o taip pat įrodymus (įsigyjimo dokumentus, nuotraukas ar kitus objektyvius turėtų daiktą patvirtinančius įrodymus) apie šių daiktų turėjimą vagystės su įsibovimu ar plėšimo atveju, jei vieno daikto vertė viršija 2000 Lt.
 - f) nedelsiant informuoti draudiką apie valdžios institucijų ar kitų fizinių ar juridinių asmenų visos žalos ar jos dalies atlyginimą, neatsižvelgiant į tai, ar draudimo išmoka jau išmokėta ar bus mokama;
 - g) jei dingęs turtas (daiktai), už kurį jau buvo išmokėta draudimo išmoka, atsiranda, tai, draudikui pareikalavus, per 30 kalendorinių dienų grąžinti draudikui draudimo išmoka, išskaičiavęs su šio įvykio padariniais susijusias išlaidas (Taisyklių Draudimo sąlygų 8.4 punktą), bet ne daugiau nei turto (daiktų)

likutinė vertė turto (daiktų) sugražinimo dieną, arba perleisti atsiradusį turtą (daiktus) draudikui.

Aukščiau nurodytus veiksmus taip pat gali atlikti draudėjo šeimos pilnametis narys arba asmuo, draudėjo notariškai įgaliotas atstovauti draudimo įmonėse.

7.2.2. Draudimo sutarties galiojimo metu:

- a) rūpintis, kad apdraustieji pastatai (ypač jų atitvarinės konstrukcijos), vandentiekio, kanalizacijos vamzdynai, elektros instaliacija būtų nuolat prižiūrimi ir tvarkingi:
 - rūpintis, kad apdraustų pastatų stogo dangą būtų nuolat tvarkinga;
 - prižiūrėti kanalizacijos vamzdynus apdrausto sklypo teritorijoje, o esant pavojui dėl nuostolių pakilus kanalizacijos lygiui – įrengti atbulinius vožtuvus;
 - sugedus elektros instaliacijos įrengimams, nedelsiant juos suremontuoti;
 - nedelsiant vykdyti kompetentingų institucijų nurodymus dėl esamų konstrukcijų ar inžinerinių sistemų atnaujinimo;
 - nenaudojamuose pastatuose ar patalpose vandentiekio ir kanalizacijos sistemas laikyti tuščias;
 - laikytis visų esamų ir draudimo sutarties sudarymo metu papildomai sutartų objekto saugumo priemonių; rūpintis, kad visi užraktai, spynos ir signalizacijos būtų visą laiką tvarkingos ir veikiančios, nedelsiant pašalinti jų trūkumus ir gedimus; nedelsiant pakeisti spynas, kurių raktai pamesti, pavogti ar atimti;
- b) informuoti raštu draudiką apie sutarties galiojimo metu pastatytą naują pastatą, jeigu pageidaujama, kad jam galiotų draudimo apsauga.
- c) jeigu apdrausto turto nuosavybė pereina kitam asmeniui, per 3 dienas nuo sandorio sudarymo arba turto paveldėjimo įsiteisėjimo dienos raštu informuoti draudiką. Jei apdrausto turto nuosavybės teisė iš asmens, kurio interesais buvo sudaryta draudimo sutartis, pereina kitam asmeniui, tai teisės ir pareigos pagal draudimo sutartį iki jos galiojimo pabaigos pereina naujamam turto savininkui, išskyrus atvejus, kai turtas iš pirminio savininko paimamas priverstine tvarka arba ankstesnysis draudėjas pareiškia norą nutraukti draudimo sutartį.
- d) per 24 val. pranešti policijai ir draudikui apie pavogtą apdrausto pastato durų raktą. *Rakto(u) vagystė* – bet koks rakto praradimas prieš draudėjo ar kitų asmenų, teisėtai turėjusių šį raktą, valią.

7.3. Papildomai, be teisių, nurodytų Taisyklių Bendrosiose sąlygose, draudikas turi teisę:

- 7.3.1. Draudimo sutartį nutraukus draudėjo iniciatyva, draudėjui gražinti draudimo įmoką už likusį draudimo sutarties galiojimo laiką, išskaičiuavęs draudimo sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidas (iki 30 proc. draudiko apskaičiuotos draudimo įmokos sumos, bet ne mažiau kaip 40 Lt) bei pagal tą draudimo sutartį mokėtas sumas.

8. Nuostolio nustatymas

- 8.1. Gavęs pranešimą apie draudžiamąjį įvykį, draudikas per 3 darbo dienas atvyksta į įvykio vietą ir surašo nustatytos formos turto (pastatų, namų turto) sunaikinimo (sugadinimo) aktą, kuriame užfiksuoja draudžiamojo įvykio padarytą žalą.
- 8.2. Nuostoliu dėl apdraustų pastatų, pastatų elementų (įrenginių) sunaikinimo ar sugadinimo dėl draudžiamojo įvykio yra:
 - 8.2.1. Kai pastatas, nusidėvėjęs ne daugiau nei 40%, o tokio pastato elementai (įrenginiai), yra sunaikinti (sugadinti) ir po draudžiamojo įvykio atstatomi (remontuojami) – naujo analogiško pastato, pastato elementų (įrenginių) įprasta tai vietovei atkūrimo vertė (remonto kaina) prieš pat draudžiamąjį įvykį. Remonto kaina laikoma nuostoliu tik suma, neviršijanti to turto atkūrimo vertės bei draudimo sumos.
 - 8.2.2. Kitais nei numatyta Taisyklių Draudimo sąlygų 8.2.1 punkte atvejais – pastato, pastato elementų (įrenginių) likutinė vertė (remonto kaina įvertinus nusidėvėjimą) prieš pat draudžiamąjį įvykį. Nusidėvėjimas pastatų sugadinimo atveju skaičiuojamas tik sugadintų pastatų remontui panaudojamos medžiagos ir įrengimams. Remonto kaina laikoma nuostoliu tik suma, neviršijanti to turto likutinės vertės. Pastatų nusidėvėjimas apskaičiuojamas remiantis Taisyklių 1 lentele.
 - 8.2.3. Jei gyvenamasis namas apdraustas kartu su pagalbiniais pastatais, didžiausia draudiko atsakomybė už pagalbinių pastatų nuostolius yra 40% draudimo sutartyje nurodytos draudimo sumos. Jei yra keli pagalbiniai pastatai, tai jiems tenkanti draudimo suma apskaičiuojama proporcingai šių pastatų plotui. Šioje pastraipoje išdėstytos nuostatos netaikomos, jei sunaikinami ar sugadinami mūriniai ūkiniai pastatai, kurie nusidėvėję ne daugiau nei 40%.
Draudiko atsakomybė už gyvenamuosius pastatus neviršija pastatų draudimo sumos ir atskirai nėra ribojama.

1 lentelė. Metinis pastatų nusidėvėjimo dydis (%).

Pastato paskirtis/konstrukcija	Metinis nusidėvėjimo dydis, %
1. Butai daugiabučiuose namuose	
Plytų mūro, monolito, mišrių konstrukcijų	0,8
Stambiaplokščiai	0,8
2. Gyvenamieji namai/kotedžai	
Plytų mūras, monolitas, blokeliai, g/b blokai	0,8
Raštai	1,5
Medis su karkasu, mediniai skydai	2,5
3. Sodo nameliai	
Plytų mūras, monolitas, blokeliai, g/b blokai	1,2
Raštai	1,5
Medis su karkasu, mediniai skydai	2,5
4. Pagalbiniai pastatai	
Plytų mūras, monolitas, blokeliai, g/b blokai	1,2
Raštai	2,0
Medis su karkasu, mediniai skydai	2,5

- 8.3. Nuostoliu dėl apdrausto namų turto sunaikinimo, pavogimo ar sugadinimo dėl draudžiamojo įvykio laikoma turto likutinė vertė (remonto kaina įvertinus nusidėvėjimą) prieš draudžiamąjį įvykį. Nusidėvėjimas turto sugadinimo atveju skaičiuojamas tik sugadintų daiktų remontui panaudojamos medžiagos ir detalės. Remonto kaina laikoma nuostoliu tik suma, neviršijanti sugadinto daikto likutinės vertės.

Metinis namų turto nusidėvėjimo dydis (procentais) pateikiamas 2 lentelėje. Jei apskaičiuotas nusidėvėjimas viršija 75%, laikoma, kad toks daiktas yra maksimaliai nuvertėjęs ir jo vertė sudaro 25% naujo analogiško daikto atkūrimo vertės (ši nuostata netaikoma kosmetikai ir parfumerijai).

2 lentelė. Metinis namų turto nusidėvėjimo dydis (%).

Namų turto daiktai	Metinis nusidėvėjimo dydis, %
Baldai (išskyrus minkštuosius)	5
Minkštieji baldai	9
Vaizdo ir garso aparatūra	10
Kompiuterinė įranga	25
Duomenų nešikliai ir kaupikliai	30
Elektrinė buitinė ir kt. technika (elektriniai instrumentai)	15
Instrumentai, išskyrus elektrinius	5
Šviestuvai	7
Sporto ir poilsio inventorius	8
Indai, namų apyvokos daiktai	10
Meno dirbiniai	5
Kilimai	10
Papuošalai, juvelyriniai dirbiniai	5
Viršutiniai drabužiai	20
Kiti drabužiai (išskyrus viršutinius), patalynė	30
Avalynė	50
Mobilieji telefonai	50
Kosmetika, parfumerija	100
Spaudiniai (knygos, meniniai albumai)	5
Kiti daiktai (jei nenurodyti aukščiau)	10

- 8.4. Į nuostolio sumą įskaitomos apdrausto turto gelbėjimo išlaidos.
Turto gelbėjimo išlaidos – visos būtinos ir tikslingos išlaidos, padarytos turtui gelbėti, žalai sumažinti, ar draudiko nurodymams (jei tokie buvo duoti) vykdyti, neatsižvelgiant į tai, kad atitinkamos priemonės nedavė teigiamo rezultato. Tokios išlaidos atlyginamos proporcingai draudimo sumos ir draudimo vertės santykiui, neatsižvelgiant į tai, kad išlaidos kartu su žalos dydžiu viršija draudimo sumą.
- 8.5. Nuostolis sumažinamas atėmus po draudžiamojo įvykio išlikusių naudotų tinkamų apdrausto turto liekanų vertę.
- 8.6. Neatlyginamos išlaidos už gaisrininkų ar kitų organizacijų, įpareigotų suteikti pagalbą, darbus.
- 8.7. Draudikas neatsako už nežymius (kosmetinius) spalvos, atspalvio ar kokybės neatitikimus tarp suremontuotos ir likusios pastato (patalpos) ar apdrausto daikto dalies.

9. Draudimo išmokos mokėjimas

- 9.1. Draudimo išmokos apskaičiavimas.
- 9.1.1. Draudimo išmoka (mokėtinos sumos) už sugadintus, sunaikintus pastatus ar namų turtą draudėjui apskaičiuojama nuostolio dydžio, bet ne daugiau draudimo sumos ir atskiro objekto draudimo vertės, buvusios prieš pat draudžiamąjį įvykį. Draudimo išmoka (išmokų suma) negali viršyti draudimo sumos, išskaičiuavus besąlyginę išskaitą (franšizę).
- 9.1.2. Nuostoliai kiekvienos žalos atveju apskaičiuojami iki draudimo sutartyje nurodytos draudimo sumos (atsižvelgiant į Taisyklių Draudimo sąlygų 6.4 punktą), neatsižvelgiant į draudimo sumos ir draudimo vertės santykį. Draudimui netaikoma nevisiško draudimo sąlyga.
- 9.2. Draudimo išmokos mokėjimas.
- 9.2.1. Pastatų sunaikinimo ar sugadinimo atveju draudimo išmoka mokama vadovaujantis draudėjo pateiktais nuostolio dydį patvirtinančiais ir su draudiku suderintais dokumentais (atstatymo/remonto sąmatomis, sąskaitomis už darbus, kuriuos būtina atlikti atstatant (atkuriant) sunaikintą ar sugadintą draudžiamojo įvykio metu turtą ir kt. dokumentais) ir/ar draudiko atliktu vertinimu.
- Jeigu draudimo sutartyje nenustatyta kitaip, draudimo išmoka už pastatų atstatymą ar remontą mokama tik draudikui įsitikinus, kad bus pastatyti tos pačios rūšies ir paskirties pastatai anksčiau nei per tris mėnesius nuo draudimo įvykio, kad bus suremontuoti, sugadinti pastatų elementai (irenginiai) bus pakeisti.
- Nuostoliai dėl sunaikintų pastatų atlyginami, jei draudėjas juos atstato ne vėliau nei per tris metus skaičiuojant nuo draudžiamojo įvykio dienos. Jeigu atstatyti sunaikintų pastatų ankstesnėje vietovėje pagal galiojančius teisės aktus nėra galimybės, tai užtenka, kad pastatai bus pastatyti kitoje Lietuvos vietoje. Draudikas ir draudėjas gali susitarti, kad vietoje sunaikintų, sugadintų pastatų, draudėjas įsigis kitos paskirties ir kokybės pastatus.
- Jeigu draudėjas nesutinka atstatyti (nors tai įmanoma) ir/ar neįrodo, kad atstatys sunaikintus, sugadintus pastatus, pastatų elementus (irenginius), draudimo išmoka apskaičiuojama atsižvelgiant į pastato nusidėvėjimą (likutinę vertę). Pastato nusidėvėjimas nustatomas vadovaujantis Taisyklių 1 lentele.
- 9.2.2. Namų turto draudimo atveju draudimo išmoka mokama vadovaujantis draudėjo pateiktais nuostolio dydį patvirtinančiais ir su draudiku suderintais dokumentais (sąskaitomis už darbus, kuriuos būtina atlikti atstatant (atkuriant) sunaikintą ar sugadintą draudžiamojo įvykio metu turtą, įsigijimo ir kt. dokumentais) ir/ar draudiko atliktu vertinimu. Atskirais atvejais draudimo išmoka gali būti mokama nereikalaujant įrodymų daiktų atstatymui.
- Draudimo išmoka nemokama už daiktus, apie kurių dingimą nebuvo pranešta policijai ar kurių dingimo policija nepatvirtina.
- 9.3. Draudėjui neatlyginama visa žala arba jos dalis, kurią atlygina valdžios institucijos ar kiti asmenys. Jeigu draudėjui buvo išmokėta draudimo išmoka, tačiau vėliau visa žala ar jos dalis buvo atlyginta valdžios institucijų ar kitų asmenų, draudėjas privalo per 14 kalendorinių dienų grąžinti draudikui išmokos dalį, lygią gautai iš valdžios institucijų ar kitų asmenų.
- 9.4. Mirus draudėjui, draudimo išmoka mokama:
- teisėtam turto paveldėtojiui, pateikus paveldėjimo teisę patvirtinančius dokumentus, arba
 - vienam iš draudėjo šeimos narių, kuris pateikia kitų šeimos narių raštišką sutikimą ir raštu įsipareigoja bet kokius ginčus dėl gautos draudimo išmokos (jei turto paveldėtoju būtų paskelbtas bet kuris kitas ar kiti šeimos nariai bei tretieji asmenys) spręsti savarankiškai bei pats apmokėti tokių ginčų nagrinėjimo išlaidas.

10. Draudimo išmokos nemokėjimas ir mažinimas

- 10.1. Draudikas papildomai turi teisę nemokėti ar mažinti draudimo išmoką, jei apdraustasis dėl savo kaltės neįvykdė ar netinkamai vykdė Taisyklėse nustatytas pareigas.
- 10.2. Draudikas taip pat turi teisę mažinti draudimo išmoką jos nemokėti, jei draudėjo elgesys neatitiko apdraus ir rūpestingo žmogaus elgesio kriterijaus ir tiesioginiu priežastiniu ryšiu buvo susietas su draudžiamojo įvykio kilimu ir žalos atsiradimu, arba draudžiamojo įvykio metu nesuveikė draudimo sutartyje nurodytos turto apsaugos priemonės.
- 10.3. Draudimo išmoka nemokama ar mokama išskaičiuavus gautą sumą, jei draudėjas nevykdė Taisyklių Draudimo sąlygų 7.2.1 f punkte nurodytų reikalavimų.
- 10.4. Neatlyginami nuostoliai, kilę todėl, kad draudėjas ar jo šeimos nariai nesiėmė priemonių gelbėti apdraustą turtą draudžiamojo įvykio metu ir po jo, užtikrinti jo apsaugą ir neleisti tolesnio jo gadinimo.
- 10.5. Nuostoliai dėl pastatų, kurie pastatyti be leidimo ir suderinto projekto, kaip to reikalauja LR įstatymai, sunaikinimo ar sugadinimo draudžiamojo įvykio atveju nėra atlyginami.

AB "Lietuvos draudimas"
Valdybos pirmininkas



Kęstutis Šerpytis

III DALIS
DRAUDIMO APSAUGOS PAPILDOMOS SĄLYGOS
DRAUDIMO APSAUGOS PAPILDOMA SĄLYGA Nr. 063-1
CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS DRAUDIMAS

1. Papildomos sąvokos

- 1.1. *Civilinė atsakomybė* – pareiga atlyginti trečiajam asmeniui padarytą žalą, atsiradusi atlikus veiksmus, kuriuos įstatymas draudžia atlikti arba pažeidus bendro pobūdžio pareigą elgtis atidžiai ir rūpestingai.
- 1.2. *Žala* – trečiojo asmens turto sunaikinimas, sugadinimas arba trečiojo asmens kūno sužalojimas (įskaitant mirtį) bei dėl to patirtos išlaidos, taip pat negautos pajamos, kurias tretysis asmuo būtų gavęs, jeigu nebūtų padaryta žala.
- 1.3. *Nuostoliai* – žalos dydis išreikštas pinigais. [nuostolius įskaičiuojamos protingos išlaidos, susijusios su civilinės atsakomybės ir žalos dydžio įvertinimu bei nuostolių išieškojimu ne teismo tvarka.
- 1.4. *Apdraustieji* – draudėjo šeimos nariai ir asmenys, teisėtai esantys draudimo vietoje: dirbantys draudėjo namų ūkyje, draudėjo svečiai ir pan.
- 1.5. *Draudimo vieta* – draudimo liudijime nurodyta draudėjo apdrausto turto buvimo vieta (adresas), įskaitant draudėjo žemės sklypą.
- 1.6. *Reikalavimas* – draudikui raštu pateiktas pranešimas, kuriuo draudėjas, apdraustasis laikomas atsakingu už trečiajam asmeniui padarytą žalą.
- 1.7. *Draudimo apsaugos laikotarpis* – laikotarpis, kurio metu draudimo vietoje galioja draudimo sutartis.

2. Draudimo objektas

- 2.1. Pagal šias draudimo sąlygas draudžiama draudėjo civilinė atsakomybė, kylanti pagal galiojančius įstatymus, už žalą, padarytą trečiajam asmeniui dėl valdomo apdrausto turto eksploatavimo. Ta pačia apimtimi draudžiama apdraustojo civilinė atsakomybė, tačiau su sąlyga, kad apdraustasis laikėsi šių draudimo sąlygų taip, tarsi jis būtų draudėjas.

3. Draudžiamieji įvykiai

- 3.1. Draudžiamasis įvykis – žalos trečiajam asmeniui padarymas, kilęs draudėjui, draudimo vietoje valdant apdraustą turtą, kai visos žemiau nurodytos sąlygos yra įvykdytos:
 - 3.1.1. trečiojo asmens reikalavimas atlyginti tokią žalą pareiškiamas draudėjui per draudimo apsaugos laikotarpį;
 - 3.1.2. Draudėjas pagal galiojančius įstatymus yra atsakingas už žalą;
 - 3.1.3. Žala padaryta draudimo apsaugos laikotarpiu.

4. Nedraudžiamieji įvykiai

- 4.1. Nedraudžiama draudėjo atsakomybė atsirandanti dėl:
 - 4.1.1. Netinkamo sutarties vykdymo ar neįvykdymo (sutartinė atsakomybė). Jeigu pagal sutartį, atsakomybės už žalą apimtis yra didesnė nei ta, kurią nustato įstatymas nesant sutarties, draudimas galioja ta apimtimi, kiek atsakomybė už žalą kiltų pagal įstatymą nesant sutarties.
 - 4.1.2. Finansinių nuostolių, kurie kilo ne kaip žalos trečiajam asmeniui, dėl jo kūno sužalojimo (įskaitant mirtį) arba materialaus turto sunaikinimo (sugadinimo), pasekmė.
 - 4.1.3. Žalos, kilusios vietoje, nesusijusioje su draudimo vieta, jeigu šalys nesusitarė kitaip. Draudimas netaikomas atsakomybei, kilusiai dėl kilnojamojo turto valdymo už draudimo vietos ribų (pvz.: dviračio naudojimo).
 - 4.1.4. Turtinės žalos, kilusios dėl laipsniško, tęstinio temperatūros, dujų, garų, drėgmės, nuosėdų (dulkių, suodžių, dūmų ir pan.) nutekamųjų vandenių, puvimo, pelėsių poveikio.
 - 4.1.5. Turtinės žalos, kilusios dėl grunto suslūgimo, potvynio, gruntinio vandens lygio pakitimo, žemės nuosliaužų, vibracijos, kai draudimo vietoje vykdomi kasimo, sprogdinimo ar statybos darbai.
 - 4.1.6. Žalos, padarytos trečiųjų asmenų turtui, kuris draudėjui, yra patikėtas, kuriuo draudėjas naudojasi arba valdo, kontroliuoja, saugo.
 - 4.1.7. Žalos, kuri kilo vykdant komercinę ar profesinę veiklą arba jei žala padaryta naudojant apdraustą turtą komercinei ar profesinei veiklai.
 - 4.1.8. Žalos, kuri kilo dėl draudėjo tyčinės veikos, dėl žalos, kurią draudėjas padarė įtakotas alkoholio, narkotinių medžiagų arba dėl žalos, kurios kilimą draudėjas galėjo protingai numatyti, atsižvelgdamas į savo veikimo arba neveikimo priežastis ir aplinkybes.
 - 4.1.9. Apdraustojo reikalavimo pareikšto draudėjui arba draudėjo reikalavimo pareikšto apdraustajam.
 - 4.1.10. Žalos padarytos kūno sužalojimu, kurį sukėlė draudėjo perduota liga arba žalos sukeltos draudėjui priklausančių ar jo parduotų sergančių gyvūnų ar gyvulių.

- 4.1.11. Sužalojimo arba ligos asmens, kuris yra sudaręs darbo sutartį su draudėju arba dirba jo namų ūkyje, jei tokia atsakomybė kyla iš darbo santykių.
- 4.1.12. Sutartyse ir įstatymuose nustatytų baudų, nuobaudų, netesybų arba kitų panašaus pobūdžio sankcijų.
- 4.1.13. Oro, vandens ar dirvožemio užteršimo.
- 4.1.14. Motorinių transporto priemonių, skraidymo aparatų, laivų valdymo.

5. Draudimo suma. Besąlyginė išskaita

- 5.1. Draudimo suma pagal draudikio siūlomus draudimo apsaugos variantus pasirenka draudėjas.
- 5.2. Draudimo suma yra didžiausia draudiko atsakomybė už draudimo išmokų dėl visų draudžiamųjų įvykių, įvykusių per draudimo sutarties galiojimo terminą, išmokėjimą.
- 5.3. Draudimo sutartis lieka galioti ta draudimo suma, kuri lieka iš civilinės atsakomybės draudimo sumos atėmus išmokėtos draudimo išmokos sumą. Jeigu draudimo sutartyje yra numatyta besąlyginė išskaita ji išskaitoma kiekvienąkart iš dėl vieno draudžiamąjo įvykio apskaičiuotos draudimo išmokos.
- 5.4. Vienu draudžiamuoju įvykiu laikomas įvykis, kilęs dėl tos pačios priežasties bei tomis pačiomis aplinkybėmis, nepaisant to, kad dėl tokio įvykio gali būti pareikšti kelių trečiųjų asmenų reikalavimai. Nuostoliai sukelti vieno įvykio ar aplinkybių bus laikomi vienu nuostoliu, nepaisant to, kad reikalavimai dėl tokių nuostolių atlyginimo pareikšti skirtingu metu, tačiau draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu. Laikoma, kad įvykis įvyko tuo metu, kai draudėjas padarė žalą. Jeigu žalos padarymo momento neįmanoma tiksliai nustatyti, laikoma, kad žala padaryta tuo momentu, kai draudėjui buvo pareikštas pirmasis reikalavimas atlyginti nuostolius.

6. Draudėjo ir draudiko teisės ir pareigos

- 6.1. Papildomai be pareigų, nurodytų Taisyklių Bendrosiose sąlygose, draudėjas privalo:
 - 6.1.1. Imtis visų reikiamų ir protingų atsargumo priemonių, reikalingų žalos prevencijai arba jos sumažinimui, siekiant išvengti reikalavimo pagal šią draudimo sutartį.
 - 6.1.2. Sudaryti galimybę draudikui įvertinti nuostolių dydį ir siekti kad draudikas turėtų galimybę sureguliuoti žalą šalių susitarimu;
 - 6.1.3. Pateikti draudikui visą turimą informaciją ir dokumentus susijusius su žalos reguliavimu;
 - 6.1.4. Nedelsiant pranešti draudikui, jeigu dėl žalos pradedamas teisminis procesas;
 - 6.1.5. Pranešti draudikui apie įvykį kurio metu padaryta žala, dėl kurios gali būti pareikštas reikalavimas pagal Taisyklių Bendrųjų sąlygų 2.6.7 c punktą.
- 6.2. Papildomai be pareigų, nurodytų Taisyklių Bendrosiose sąlygose, draudikas privalo:
 - 6.2.1. Pagal pranešimą apie žalą ištyrėti ar yra draudėjo pareiga atlyginti žalą, dėl kurios padarymo yra apdrausta draudėjo atsakomybė, bei derėtis su reikalavimo pareiškėju;
 - 6.2.2. Dalyvauti su draudėju teisme ir apmokėti bylinėjimosi išlaidas, jeigu ieškinyje dėl nuostolių atlyginimo nagrinėjamas teismine tvarka;
- 6.3. Jeigu draudėjas be draudiko raštiško sutikimo atlygina nuostolius ar pripažįsta pareikštą reikalavimą, draudikas turi teisę atsisakyti išmokėti arba sumažinti draudimo išmoką, išskyrus atvejį, kai draudėjo atlyginto nuostolio suma ir atsakomybės pagrindas yra besąlygiškai teisingi.

7. Nuostolio nustatymas. Draudimo išmokos mokėjimas

- 7.1. Draudimo sumos ribose ir atsižvelgiant į besąlyginę išskaitą, nurodytą draudimo sutartyje bei jos taikymo sąlygas draudimo išmoka kompensuojami trečiojo asmens nuostoliai, tyrimo ir bylinėjimosi išlaidos. Nukentėjęs trečiasis asmuo turi teisę kreiptis į draudiką dėl nuostolių atlyginimo.
- 7.2. Draudimo išmoka kompensuojami nuostoliai, už kuriuos atsako draudėjas. Draudimo išmoka apskaičiuojama atsižvelgiant į žalos atlyginimą reguliuojančias teisės normas bei teismų praktiką.
 - 7.2.1. Jeigu keli asmenys solidariai atsako už padarytą žalą draudikas kompensuoja žalos dalį, kurią privalėtų atlyginti draudėjas, atsižvelgiant į jo kaltę ir draudėjo pastangas išvengti įvykio, sukėlusio žalą.
- 7.3. Atlyginamos pagrįstos ir būtinos išlaidos, patirtos dėl to, kad įvykus draudžiamajam įvykiui draudėjas ėmėsi jam prienamų protingų priemonių galimai žalai sumažinti laikydamasis draudikui nurodymų, jeigu tokie nurodymai draudėjui buvo duoti.
- 7.4. Atlyginamos pagrįstos ir iš anksto su draudiku raštu suderintos draudėjo išlaidos, patirtos reguliuojant (tiriant) įvykį.
- 7.5. Jeigu ginčas dėl nuostolių atlyginimo perduodamas spręsti teismui, ir trečiojo asmens pateikto ieškinio yra reikalavimai susiję su pagal draudimo sutartį atlygintinais nuostoliais, draudikas kartu su draudėju dalyvauja teismo procese ir atlygina bylinėjimosi išlaidas.
 - 7.5.1. Jeigu teismo procesas susijęs ir su kito pobūdžio reikalavimais, atlyginama ta teismo išlaidų dalis, kuri patirta dėl reikalavimų atlyginti nuostolius, atlygintinus pagal draudimo sutartį, nagrinėjimo.